

Силабус курсу

«Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-наукова програма Спеціальна освіта (Фізична реабілітація)

Дні занять: понеділок - IV пара, п'ятниця – III-IV пара, ауд. 605

Консультації: п'ятниця V пара, ауд. 605

Рік навчання: III, Семестр: VI

Кількість кредитів: 4, 120 год. Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Кандидат медичних наук, доцент Барладин Ольга Романівна

Контактна інформація

olga.barlady1@gmail.com

0977201314

Опис дисципліни

Метою вивчення дисципліни є набуття студентами знань про найбільш ефективні засоби фізичної реабілітації при захворюваннях і травмах нервової системи на різних етапах реабілітаційного лікування на основі знання механізмів відновлення і компенсації порушених функцій.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Вступ до клініки нервових хвороб.	Знати історію розвитку неврології як науки. Загальну симптоматику нервових хвороб. Основні принципи обстеження, діагностики та лікування хворих неврологічного профілю. Догляд за хворими неврологічного профілю.	Задачі, тести, презентації
2 / 2	2. Функціональна анатомія та патологія центральної нервової системи	Знати основні принципи будови та загальний огляд нервової системи, будову і функції центральної нервової системи.	Задачі, презентації, тестові завдання
0 / 2	3. Функціональна анатомія та патологія периферичної нервової системи	Знати основні принципи будови і функції периферичної нервової системи	Презентації, презентації
2 / 2	4 Рефлекторно - рухова функція нервової системи та її патологія.	Знати рефлекторно - рухову функцію нервової системи та її патологію, Сформувати знання про парез і параліч, основні симптоми центрального і периферичного паралічів, симптоми ураження екстрапірамідної системи (паркінсонізм), підкіркові гіперкінези, м'язову ригідність, ураження вищих кіркових функцій.	Задачі, тести, презентації
2 / 4	5. Патологія чутливості, види розладу чутливості.	Знати види чутливості, патологію чутливості, види болю, види розладу чутливості.	Задачі, тести, презентації

4 / 6	6. Гострі порушення мозкового кровообігу. Реабілітація у ранньому та пізньому періоді після розвитку інсульту.	Знати класифікацію гострих порушень мозкового кровообігу: інсульти і скороминущі порушення мозкового кровообігу (транзиторні ішемічні атаки та церебральні гіпертонічні кризи). Знати види інсультів: геморагічний і ішемічний (тромботичний і нетромботичний) інсульти, субарахноїдальні крововиливи, загально мозкові та осередкові синдроми. Знати про ранню діагностику гострих порушень кровообігу, ранню реабілітацію у гострому періоді інсульту. Вміти застосовувати методи лікування положенням, кінезотерапії, масажу при інсульті. Сформувати знання про фізіотерапевтичні процедури, які застосовують в реабілітації хворих на інсульт. Знати засоби, методи фізичної реабілітації хворих у ранньому та пізньому періодах після розвитку інсульту.	Задачі, презентації
2 / 4	7. Рухова реабілітація хворих на дитячий церебральний параліч.	Знати етіологію, патогенез, клінічну картину дитячого церебрального паралічу, стадії захворювання, форми і синдроми, супутні основним формам захворювання. Вміти здійснювати рухову реабілітацію та масаж хворим на ДЦП в різні періоди відновного лікування. Вміти провести аналіз показань і протипоказань призначення ЛФК, масажу, знати особливості методики та завдання ЛФК, масажу. Вміти складати схеми процедури та комплексу лікувальної гімнастики з урахуванням стану хворого. Вміти оцінити вплив процедури.	Задачі, презентації
0 / 2	8. Фізична реабілітація осіб із хворобою Паркінсона.	Знати поширеність хвороби Паркінсона, причини розвитку захворювання, симптоми і діагностику захворювання, принципи лікування і профілактику хвороби. Знати засоби фізичної реабілітації, які застосовують при даній патології. Вміти провести аналіз показань і протипоказань до призначення ЛФК, масажу, знати особливості методики та завдання ЛФК, масажу. Вміти складати схеми процедури та комплексу лікувальної гімнастики з урахуванням стану хворого. Вміти оцінити вплив процедури.	Задачі, презентації
2 / 4	9. Фізична реабілітація хворих на розсіяний склероз. Первинні і вторинні інфекції нервової системи	Знати теорію виникнення, клініку, перебіг, лікування хворих на розсіяний склероз. Вміти застосувати засоби фізичної реабілітації, елементи догляду за хворими на розсіяний склероз. Знати первинні і вторинні інфекції нервової системи (менінгіт, енцефаліт, поліомієліт, мієліт). Знати методи лікування, наслідки, догляд за хворими, особливості фізичної реабілітації.	Задачі, презентації
2 / 2	10. Особливості фізичної реабілітації хворих, що перенесли черепно-мозкову травму.	Закриті черепно-мозкові травми: струс і забій головного мозку I, II, III ступеня, забій мозку із його здавленням. Ознаки перелому кісток склепіння та основи черепа. Перша допомога, особливості транспортування	Задачі, презентації

		хворих. Реанімаційні заходи у разі тяжкої черепної травми. Лікування, особливості фізичної реабілітації.	
0 / 2	11. Фізична реабілітація хворих на травматичні ушкодження спинного мозку, компресійні переломи хребта.	Клініка, негайна допомога, особливості транспортування, роль своєчасного хірургічного втручання у віддалених результатах травми. Догляд за хворими, профілактика пролежнів і уросепсису. Особливості фізичної реабілітації хворих на травматичні ушкодження спинного мозку, компресійні переломи хребта.	Задачі, презентації
2 / 2	12. Периферичні невропатії, їх типи. Радиклопатії, плексопатії, невропатії і поліневропатії.	Знати типи периферичних невропатій. Радиклопатії, плексопатії, невропатії і поліневропатії. Вміти провести реабілітаційні заходи в ранніх і пізньому відновлювальних періодах з використанням засобів і методів фізичної реабілітації. Знати вертеброгенні ураження периферичної нервової системи (шийний остеохондроз з корінцевим синдромом, синдром плечо-лопаткового періартриту, дискогенний попереково-крижовий радикуліт), клініку, діагностику, ускладнення. Вміти провести фізичну реабілітацію за допомогою ЛФК, масажу.	Задачі, презентації
0 / 2	13. Фізична реабілітація хворих на невропатію лицьового нерва.	Знати етіологію, клініку, лікування засобами фізичної реабілітації хворих на невропатію лицьового нерва, травматичні неврити променевого, серединного, ліктьового, великомілкового, маломілкового нервів.	Задачі, презентації
0 / 2	Т 14. Фізична реабілітація хворих на невралгію трійчастого нерва.	Знати етіологію, клініку, лікування засобами фізичної реабілітації хворих на невралгію трійчастого нерва.	Задачі, презентації
0 / 2	Т 15. Фізична реабілітація хворих на поліневропатії.	Знати етіологію, форми, клініку, лікування засобами фізичної реабілітації хворих на поліневропатії. Вміти застосовувати лікувальну фізичну культуру, масаж в різних періодах захворювання..	Задачі, презентації

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, насамперед нервової, серцево-судинної та дихальної систем, опорно-рухового апарату із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, педагогічних наук в умовах комплексності та невизначеності умов
ЗК-01	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК-06	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК-08	Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-09	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
ЗК-11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК-12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ЗК-14	Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
СК - 01	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної реабілітації, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
СК - 02	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
СК - 03	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної реабілітації.
СК - 06	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній реабілітації: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.
СК - 08.	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації.
СК - 09	Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної реабілітації функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.
СК - 13	Здатність навчати пацієнта /опікунів самообслуговуванню /догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.
ПРН-7	Знання характеристики понять «реабілітація», «види реабілітації», «фізична реабілітація», «фізична терапія», «кінезіотерапія», «ерготерапія» та «комплексна терапія», «терапевтичні вправи».
ПРН-8	Знання класифікації, клініко-фізіологічної дії фізичних вправ на організм людини; пояснює значення основних понять та визначень, що характеризують перебіг фізіологічних процесів в організмі людини.
ПРН-15	Знання про основні засоби, форми та методи, рухові режими, періоди та етапи фізичної реабілітації.
ПРН-16	Уміння дотримуватись визначеного алгоритму дій під час проведення терапевтичних вправ з урахуванням патології, діагнозу, періоду та перебігу захворювання..
ПРН-17	Комплексні знання та уміння з фізичної реабілітації для подальшого навчання за відповідним професійним спрямуванням.
ПРН-18	Знання технології оцінювання рівня рухової активності людини
ПРН-19	Знання форм, видів та класифікації масажу.
ПРН 20	Знання критеріїв ефективності масажу
ПРН-21	Володіння технікою виконання основних та допоміжних прийомів
ПРН 22	Уміння виконувати самомасаж та надавати рекомендації щодо його проведення іншою особою.
ПРН 24	Оцінювати і проводити моніторинг рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та індивідуального здоров'я.

ПРН 25	Володіння методикою надання долікарської допомоги під час раптових серцево-судинних захворювань, під час травм опорно-рухового апарату, під час кровотечі тощо.
ПРН 26.	Уміння підбирати, демонструвати виконання фізичних вправ, проводити процедуру лікувальної фізкультури, вивчати та оцінювати її вплив.

Літературні джерела

Основна література

1. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж / Л.О. Вакуленко, Г.В. Прилуцька, Д.В. Вакуленко . – Тернопіль, Укрмедкнига, 2006. – 430 с.
2. Вакуленко Л.О. Основи фізичної реабілітації : навчальний посібник / Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук, Д.В. Вакуленко та ін. – Тернопіль, ТНПУ, 2010. – 234 с.
3. Вакуленко Д.В. Інформаційні технології у лікувально-реабілітаційному масажі : навчальний посібник / Д.В. Вакуленко, Л. О. Вакуленко. – Тернопіль : ТНПУ, 2019, 68 с.
4. Вакуленко Д.В. Інформаційні технології у фізичній та реабілітаційній медицині: навчальний посібник / Д.В. Вакуленко, Л. О. Вакуленко. – Тернопіль : ТНПУ, 2019, 73 с.
5. Вакуленко Л.О. Лікувальний масаж / Л.О. Вакуленко, Г. В. Прилуцька, Д. В. Вакуленко, П. П. Прилуцький. . – Тернопіль: ТДМУ, Урмедкнига, 2005. – 430 с.
6. Вакуленко Л.О. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії в таблицях, схемах, рисунках: навчальний посібник / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В. Вакуленко. - Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 113 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252927
7. Вакуленко Л.О. Спортивна медицина: електронний підручник / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В. Вакуленко. - Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 192 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252925
8. Вакуленко Л.О. Фізична терапія. Ерготерапія: методичні розробки, зошит-практикум / Л.О. Вакуленко, О.Р. Барладин, Д.В.Вакуленко. - ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 88 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252928
9. Єднак В.Д., Іваськів С.М. Основи теорії і методики спортивного тренування. – Тернопіль ТНПУ, 2010р. – 206 с.
10. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / За ред. В. В. Клапчука та Г.В. Дзяка. – К.: Здоров'я, 2005. - 297 с.
11. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина : вибрані лекції для студентів / [Абрамов В. В., Клапчук В. В., Смирнова О. Л. Та ін.] ; за ред. Проф. В. В. Клапчука. – Дніпропетровськ : Медакадемія, 2016. – 179 с.
12. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи : навчальний посібник / Марченко О. К. – Київ : Олімпійська література, 2016. – 196 с.
13. Масаж загальний та самомасаж : підручник / [Л.О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька]. – Тернопіль, ТДМУ, 2018. – 380 с.
14. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2000. – 423 с.
15. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: електронний підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук Г. В. Прилуцька, Д. В. Вакуленко та ін.]. – Тернопіль : ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. – 285 с.
http://catalog.library.tnpu.edu.ua:8080/e-lib/DocDescription?doc_id=252926

16. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / [Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчук Г. В. Прилуцька, Д. В. Вакуленко та ін.]. – Тернопіль: ТДМУ, Урмедкнига, 2018. –370 с.
17. Панасюк Е.Л. Загальна фізіотерапія / Е.Л. Панасюк, Я. Н. Федорвів, В. Л. Могилевський. – Львів: Вища школа, 1990. – 220 с.
18. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник / А.М. Порада, О.В. Солодовник, Н. Є Прокопчук. – Київ : Медицина, 2008. – 239 с.
19. Преформовані фізичні чинники в фізичній терапії (в схемах, алгоритмах, рисунках, таблицях) : навч. посіб. / Т. Г. Бакалюк, Л. О. Вакуленко, Г. О. Стельмах, Д. В. Вакуленко. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 124 с. ISBN 978-966-673-374-3
20. Реабілітаційний масаж: підручник / [Л.О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька]. – Тернопіль, ТДМУ, 2018. – 380 с.
21. Руководство по кинезотерапии /Под ред. Л. Бонева. - София; Медицина и физкультура, 1979 - 355 с.

Додаткова література

1. Апанасенко Г. Л. Здоров'я, яке ми вибираємо / Г. Л. Апанасенко. – К.: Здоров'я, 1989 – 48 с.
2. Баннікова Р.А., Калінкін К.Л., Магнушевський Ю.В. Проблемні питання фізичної реабілітації осіб з наслідками травматичного ураження мозку. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. 2016. №1. С. 23-27
3. Медична та соціальна реабілітація: Навчальний посібник /За ред. І.Р. Мисули, Л.О. Вакуленко. – Тернопіль: ТДМУ, 2005. – 402 с.
4. Основи медичної та соціальної реабілітації в медсестринстві : навч. посібник / [Л.О. Вакуленко, І. Р. Мисула, Л. В. Левицька та ін.] ; за заг. Ред. Л. О. Вакуленко. – Тернопіль, ТДМУ, 2015. – 444 с.
5. Мухін В. М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2015. – 472 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються відповідно до критеріїв якості знань. Перескладання модуля відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються не більше 5 балів. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в представленні соціального проекту) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із викладачем.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Опитування під час занять – усно	15
Модуль 1 (теми 1-5) – розв'язки практичних задач, презентації до тем	20
Модуль 2 (теми 6 - 11) – розв'язки практичних задач, презентації до тем	30
Модуль 3 (теми 12 - 15) – розв'язки практичних задач, презентації до тем	15
Модульний контроль	20